

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2018-10-10
Meddelad i Linköping

Mål nr
5340-18

SÖKANDE

LW Sverige AB, 556398-8244

Ombud: Advokaterna Johan Stern och Björn Bergström
Ramberg Advokater KB

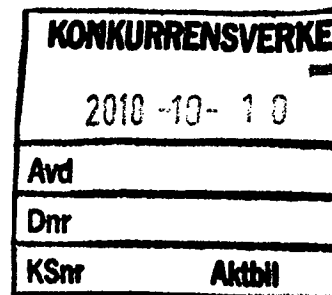
MOTPART

Fortifikationsverket

Ombud: Advokat Magnus Nedström
Advokatbyrån Sigeman & Co AB

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFS)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 344509

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00
E-post: forvaltningsrattenilinkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Fortifikationsverket genomför upphandlingen ”*Karlbergs Slott & Flyglar by 011–003, Takomläggning*” (dnr 773/2017). Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt LUFSS och tilldelningsgrunden är lägsta pris. Genom tilldelningsbeslut den 9 juli 2018 antogs Karlaplans Plåtslageri AB som leverantör. Övrig kvalificerad anbudsgivare var bl.a. LW Sverige AB (nedan Bolaget). Innan tilldelningsbeslut meddelades höll Fortifikationsverket verifieringsmöten med totalt tre kvalificerade anbudsgivare.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att den ska göras om.

Fortifikationsverket bestrider bifall till ansökan.

VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS ANFÖR

Bolaget

Sista anbudsdag i upphandlingen var den 6 juni 2018. Anbudstiden ändrades emellertid till den 7 juni 2018 på grund av en ändring/komplettering som skedde den 4 juni. Den sena ändringen/kompletteringen gällde bl.a. krav på väderskydd till en omfattning som var högst oklar. Vidare tillämpade Fortifikationsverket s.k. begränsad kontroll av de tre anbudsgivare som lämnat lägst pris, varav Bolaget var en av dessa anbudsgivare. I samband denna kontroll kallades anbudsgivarna till ett s.k. verifieringsmöte. Inför detta möte gjorde Fortifikationsverket ett tillägg till den tidigare genomförda ändringen/kompletteringen avseende väderskydd, vilket utifrån tilläggets omfattning utgjorde en väsentlig förändring. Av förtydligandet framgick nämligen att väderskyddet inte var ringa utan förväntades uppgå till 30 procent.

Det ska särskilt framhållas att denna information inte framgick av Fortifikationsverkets ändring/komplettering den 4 juni 2018. Efter verifieringsmötet gavs anbudsgivare en möjlighet att korrigera sina priser utifrån dessa helt nya förutsättningar. I detta läge varken kunde eller ville Bolaget justera sina priser.

Fortifikationsverkets ändring/komplettering och sedermera förtydligande utgör en väsentlig förändring av förfrågningsunderlaget. Rättstillämpningen har genomgående uppvisat en restriktiv syn på om och hur förändringar får göras. För att upphandlande myndigheter ska tillse att likabehandlingsprincipen och transparensprincipen upprätthålls är det inte tillräckligt att annonsera väsentliga förändringar av förfrågningsunderlaget som en komplettering inom ramen för den pågående upphandlingen. Vid bedömningen av väsentlighet kan även tidpunkten för när en ändring gjorts ha betydelse.

I aktuellt fall ändrade Fortifikationsverket sitt förfrågningsunderlag två dagar innan sista anbudsdagen. I samband med detta förlängdes anbudstiden med en dag. Fortifikationsverkets komplettering innebar att upphandlingen även skulle omfatta väderskydd till en viss förväntad nivå, där detaljer för detta inte framgick på ett sätt som gjorde att anbudsgivarna kunde räkna på uppdraget på ett tydligt sätt. Av det efterkommande förtydligandet, i samband med att anbuderna skulle verifieras, framkom att Fortifikationsverket beräknade väderskyddet till en omfattning om 30 procent. Av punkten AFG.751 framgår inte att väderskyddet ska ha en viss omfattning och definitivt inte att väderskyddet ska utgöras av en fackverksuppbyggnad. Fortifikationsverkets ändringar utgör således en väsentlig förändring som står i strid med LUFSS och rättspraxis. Förändringarna framkom först två dagar innan sista anbudsdag respektive i samband med verifieringsmötena, det vill säga efter anbudstidens utgång. Väsentliga förändringar kan inte läkas genom sena kompletteringar och förlängningar av anbudstiden, framför allt inte om dessa påverkar prissättningen.

I LUFS regleras dessutom en skyldighet för upphandlande myndigheter att lämna kompletterande upplysningar senast sex dagar innan sista anbudsdag. Enligt gällande rättspraxis kan detta dock endast röra smärre förändringar.

Det ska även framhållas att Fortifikationsverket endast bjöd in tre av anbudsgivarna i upphandlingen till ett verifieringsmöte. Även om Fortifikationsverket har rätt att genomföra förhandlingar inom ramen för 15 kap. LUFS, så kan myndigheten inte inbjuda ett begränsat antal anbudsgivare att inkomma med nya priser, när övriga anbudsgivare mycket väl, skulle ha kunnat inkomma med mer konkurrenskraftiga priser. Det faktum att förhandling endast genomfördes med tre av totalt sju anbudsgivare utgör således att likabehandlingsprincipen har trätts förnär. En sådan ordning som skett i aktuellt fall innebär att en begränsad skara av anbudsgivarna erhållit ytterligare information och möjlighet att justera sina anbud utan att övriga anbudsgivare visste om det.

Förfrågningsunderlaget brister i transparens. Det visar inte minst de kraftigt varierande priserna från de sju anbudsgivarna. Det faktum att vinnande anbudsgivare justerade sitt pris med 2,4 miljoner kronor efter förhandlingarna visar att väderskyddets omfattning var väsentlig och alltså något som vida översteg förutsättningarna i förfrågningsunderlaget. Förfrågningsunderlaget är otydligt då väderskyddets omfattning blev klarlagd först i och med Fortifikationsverkets förtydligande två dagar innan anbudstidens utgång i kombination med förtydligandet i samband med verifieringsmötena. Fortifikationsverkets förtydliganden utgör därmed väsentliga förändringar av förutsättningarna som inneburit att Bolaget fräntagits möjligheterna att lämna sitt mest konkurrenskraftiga anbud.

Fortifikationsverket

Det framgår uttryckligen av punkten AFG.751 i det annonserade förfrågningsunderlaget att väderskydd ska anordnas för arbetet med utbytet av yttertak till dess att nytt klimatskal är färdigställt, liksom att material och upp- lag för entreprenaden ska väderskyddas. Detta innebär att tillhandahållandet av och kostnaden för ett väderskydd skulle vara inkluderat i anbudet. Den närmare omfattningen av väderskyddet är inte föreskriven i förfrågningsunderlaget, eftersom denna delvis är beroende av hur respektive anbudsgivare skulle välja att utforma takarbetena – väderskyddet ska täcka de takavsnitt som vid var tid är föremål för arbete. Det har med andra ord ankommit på anbudsgivarna att göra relevanta beräkningar och kostnads kalkyler i dessa hänseenden, baserat på hur anbudsgivaren själv planerat att genomföra sitt arbete. Dessa förutsättningar har inte på något sätt ändrats vare sig genom det förtydligande som gjordes den 4 juni 2018, eller genom det icke-bindande riktmärke (30 procent av takytan) som Fortifikationsverket lämnade i mejl den 28 juni 2018. Under hela upphandlingen, alltsedan annonseringen av förfrågningsunderlaget, har gällt att anbudet skulle innefatta väderskydd för de takavsnitt som från tid till annan var föremål för arbete och alltså är oskyddade.

Förtydligandet i TendSigns verktyg ”Frågor och svar” den 4 juni 2018 innebär endast en precisering av väderskyddets utformning (fackverk) och principiella omfattning (täcka öppna delar och omsluta ställningen). Fortfarande gällde det som anges i punkten AFG.751 i förfrågningsunderlaget, det vill säga att det ankom på anbudsgivarna att bestämma hur de skulle genomföra arbetena och på grundval därav beräkna storleken på erforderligt väderskydd. Detta förtydligande har alltså inte inneburit någon ändring av de ursprungliga kraven eller villkoren.

I kallelsen till verifieringsmöte och förhandlingar, som tillställdes Bolaget den 28 juni 2018, lämnades uppgift om en uppskattning av storleken på det väderskydd som Fortifikationsverket utifrån objektiva utgångspunkter ansåg lämpligt – de nämnda 30 procent av takytan. Denna uppskattning utgjorde inte något krav och var inte heller på något annat sätt bindande för hur anbudsgivarna väljer att genomföra takarbetena, och därmed inte heller bindande för hur de väljer att själva beräkna omfattningen av väderskyddet eller kalkylera kostnaderna. Uppgiften från Fortifikationsverket var endast ägnad att ge en viss vägledning eller att tjäna som ett riktmärke för det fall anbudsgivarna inte hade någon klar uppfattning för eget vidkommande. Något annat kan inte heller utläsas ur denna förtydligande uppgift. Det ankom fortfarande på anbudsgivarna att bestämma hur de skulle genomföra arbetena och på grundval därav beräkna storleken på erforderligt väderskydd.

Om något av förtydligandena likafullt skulle anses utgöra en förändring av förfrågningsunderlaget, så är denna inte att betraktas som väsentlig. Bolaget påstår, utan någon som helst förklaring eller utveckling, att förtydligandet skulle innebära att väderskyddet inte var ringa utan förväntades uppgå till trettio procent. Påståendet, som vill ge sken av att Fortifikationsverket förändrat ett krav på viss omfattning av väderskyddet, bygger på en felaktig och helt ogrundad läsning av förfrågningsunderlaget och förtydligandet den 28 juni 2018. Det grundläggande kravet på väderskydd i punkten AFG.751 har gällt oförändrat under hela förloppet, och ingenstans har det närmare angivits något krav på att väderskyddet skulle vara av viss omfattning. Storleken på väderskyddet är i stora delar en funktion av hur respektive leverantör väljer att genomföra takarbetena. Inte heller har det i förfrågningsunderlaget angetts att väderskyddet skulle vara ringa såsom Bolaget gör gällande. Även om det icke-bindande riktmärke om trettio procent av takytan skulle anses utgöra ett obligatoriskt krav på sådan täckning är det uppenbart att detta i sig inte skulle ha inneburit någon väsentlig avvikelse från vad Bolaget själv redan hade räknat med i sitt anbud. Enligt Bolagets egna direkta

uppgifter vid verifierings- och förhandlingsmötet den 3 juli 2018 hade det redan kalkylerat med väderskydd i sitt anbudspris och avstod därför också uttryckligen från den erbjudna möjligheten att revidera sitt anbudspris på grund av Fortifikationsverkets uppskattning. Bolaget uppgav att det redan kalkylerat med ett väderskydd för de delar där arbeten skulle utföras. Detta visar att Bolaget uppfattat kravet på väderskydd på det sätt som det också är angivet i förfrågningsunderlaget och även att Fortifikationsverkets icke-bindande uppskattning av täckningsgraden till trettio procent hade fog för sig. Påståendet att det skulle vara fråga om en väsentlig förändring av förfrågningsunderlaget saknar därför stöd.

Det första förtydligandet om väderskydd gjordes den 4 juni 2018. Anbud skulle ges in senast den 8 juni 2018, det vill säga tre och en halv arbetsdag senare. Förtydligandet avsåg endast små detaljer som inte på något sätt försvårade anbudsgivningen. Utan att det alltså egentligen fanns sakliga skäl för det, valde Fortifikationsverket likafullt att förlänga anbudstiden med ett dygn. Detta var mer än tillräckligt. Det ska även framhållas att Bolaget varken under anbudstiden eller vid mötet den 3 juli 2018 hade någon invändning beträffande den erbjudna tiden för eventuell anpassning av anbud.

Det andra förtydligandet gjordes genom kallelsen den 28 juni 2018 till verifierings- och förhandlingsmötet. Detta möte kom att hållas fem dagar senare den 3 juli 2018. Vid mötet erbjöds Bolaget, på samma sätt som övriga inbjudna att justera sitt anbudspris, och även den extra tid Bolaget i sådant fall skulle behöva för att eventuellt göra en förnyad kalkyl. Det ställdes inte något krav på att anbudspriserna skulle justeras omedelbart under mötet. Bolaget avböjde emellertid detta och förklarade att det redan hade räknat med väderskydd av tillräcklig omfattning i sitt ingivna anbud. Eftersom Bolaget uttryckligen avböjde möjligheten att justera sitt anbud i anledning av förtydligandet den 28 juni 2018 kom någon tidsfrist för justering av anbud aldrig

att diskuteras. Självklart hade Bolaget i förekommande fall erbjudits den tid som eventuellt hade varit nödvändig för att göra en förnyad kalkyl.

Varken Plåt Lars AB eller Bolaget ville justera sina anbudspriser efter mötet den 3 juli 2018. Karlaplans Plåtslageri höjde dock sitt anbudspris med 2,4 miljoner kr och var alltså det lägsta, varför anbudet antogs. Bolagets anbud innehöll fortfarande det högsta priset jämfört med de övriga två anbudsgivarna som hade kallats till förhandling. Här kan alltså konstateras att den ändring av förfrågningsunderlaget som Bolaget numera påstår ska ha skett genom förtydligande den 28 juni 2018 rimligen inte hade kunnat få annan effekt på Bolagets anbud – om det faktiskt hade gjort den justering av sitt anbudspris som erbjöds men uttryckligen avböjde – än att det skulle ha blivit ännu dyrare och placerat sig sämre i förhållande till de övriga anbuden än vad som blev fallet i utvärderingen. Skada för Bolaget är alltså under alla omständigheter utesluten.

Fortifikationsverket bjöd in till förhandlingar med de tre anbudsgivare som hade offererat de tre lägsta totalpriserna. Övriga anbudsgivares anbudspriser var så pass mycket högre att de inte bedömdes kunna komma ifråga för antagande. Vidare medger LUFS att endast ett begränsat antal anbudsgivare kallas till förhandlingar, så länge detta urval görs på objektiva och sakliga grunder. Förfarings sättet är helt i enlighet med bestämmelserna i LUFS om förenklat förfarande. Det är vidare uppenbart att Bolaget i detta hänseende inte heller kan ha lidit någon skada.

Bolaget påstår även att det förtydligande som gjordes den 4 juni 2018 står i strid med 15 kap. 10 § LUFS, vilket är felaktigt. Den i lagrummet angivna tidsfristen är tillämplig på endast kompletterande upplysningar som har begärts av leverantör.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering

I 16 kap. 6 § LUFSS anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 11 § LUFSS eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 11 § LUFSS ska upphandlande myndigheter eller enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Med förenklat förfarande avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer ska lämna anbud och den upphandlande myndigheten eller enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare (2 kap. 32 § LUFSS).

Förvaltningsrättens bedömning

Bolaget har gjort gällande att Fortifikationsverkets förtydliganden avseende kravet på väderskydd som lämnades två dagar innan sista anbudsdag respektive inför verifieringsmöte utgör en väsentlig förändring av förfrågningsunderlaget. Enligt Bolaget är förfrågningsunderlaget otydligt då väderskyddets omfattning blev klarlagd först i och med Fortifikationsverkets förtydliganden.

Fortifikationsverket har å sin sida framfört bl.a. att förtydligandena den 4 respektive 28 juni 2018 inte utgjort någon väsentlig förändring av förfrågningsunderlaget. Enligt Fortifikationsverket har de lämnade uppgifterna inneburit ett förtydligande av kraven i punkten AFG.751 i de administrativa föreskrifterna och kraven eller villkoren i förfrågningsunderlaget har inte på något sätt ändrats.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att situationen som regleras i 15 kap. 10 § LUFS avser när en leverantör begär kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget från den upphandlande myndigheten. I aktuellt fall har Fortifikationsverket på eget initiativ lämnat kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget i form av förtydliganden, varför den aktuella tidsfristen om att upplysningar ska lämnas ut senast sex dagar före angivna sista dag för att komma in med anbud i upphandlingen inte är tillämplig. Vad Bolaget har framfört om tidsfristen i 15 kap. 10 § LUFS utgör därmed inte grund för ingripande mot upphandlingen.

I LUFS saknas detaljerade bestämmelser om ändring, förtydligande och komplettering i förfrågningsunderlaget. En åtgärd som innebär att krav i förfrågningsunderlaget ändras under en pågående upphandling får därför bedömas enligt de grundläggande principerna i 1 kap. 11 § LUFS. En förändring som innebär en väsentlig ändring i förhållande till det ursprungliga förfrågningsunderlaget är normalt inte tillåten. Vid prövningen av om en ändring är att betrakta som väsentlig får en samlad bedömning göras av hur åtgärden påverkar upphandlingen, varvid bl.a. orsaken till ändringen, ändringens omfattning och betydelse, tidpunkten för ändringen kan vara till ledning för bedömningen av om förfarandet är förenligt med de upphandlingsrättsliga principerna i LUFS. En ändring av ett obligatoriskt krav bör dock som huvudregel ses som en väsentlig ändring. Härvid bör också framhållas att möjligheten att ändra i ett förfrågningsunderlag även kan påverkas av det upp-

handlingsförfarande som tillämpas och i vilket skede av processen som ändringen sker, det vill säga om den upphandlande myndigheten vid ändringstillfället har kunskap om den krets av leverantörer som inbjudits att lämna anbud eller om denna krets är okänd.

Beträffande kravet om väderskydd i punkten AFG.751 i förfrågningsunderlaget kan följande sägas. I nämnda punkt anges att väderskydd ska anordnas för arbetet med utbytet av yttertak till dess att nytt klimatskal är färdigställt. Det har således i det annonserade förfrågningsunderlaget ställts ett obligatoriskt krav på att anbudsgivarna ska ha ett väderskydd vid utförandet av den aktuella entreprenaden. Någon specifik uppgift om väderskyddets utformning och omfattning återfinns inte i förfrågningsunderlaget, men formuleringen i punkten AFG.751 får vid en funktionell tolkning uppfattas på ett sådant sätt att väderskyddet ska täcka de takavsnitt som föremål för arbete och som därmed är oskyddade från väder och vind under entreprenadarbetet. Med beaktande härav har det således ålegat respektive anbudsgivare att på grundval hur denne planerar att utföra den aktuella entreprenaden beräkna storlek och utformning på nödvändigt väderskydd och därmed kostnaden till följd härav. Sammantaget finner förvaltningsrätten att det obligatoriska kravet avseende väderskydd inte kan anses vara otydlig.

Genom förtydligandet den 4 juni 2018 har Fortifikationsverket preciserat att väderskyddet enligt AFG.751 ska vara uppbyggt med fackverk som ska följa dimensioneringskrav och att det ska täcka öppna delar och omsluta ställningen. Enligt förvaltningsrätten har det dock alltjämt åvilat respektive anbudsgivare att beräkna storleken och kostnaden för nödvändigt väderskydd under entreprenadarbetet. I målet har inte heller framkommit att nämnda krav på fackverk och täckning är något som avviker från vad en entreprenör redan genom grundkravet haft anledning att förvänta sig i en entreprenad av nu aktuellt slag. Allt sammantaget är det därför förvaltnings-

rättens bedömning att förtydligandet av den 4 juni 2018 inte inneburit en väsentlig förändring i det aktuella obligatoriska kravet eller att kontraktet väsentligen förändrats i förhållande till det annonserade kontraktet. Vidare kan det konstateras att förtydligandet om väderskyddet lämnades två dagar innan sista dag för anbudslämnande och att Fortifikationsverket därför förlängde tidsfristen för anbudslämnande med en dag. Med hänsyn till att Fortifikationsverkets förtydligande inte bedöms ha sådan karaktär att villkoren för anbudsutformningen väsentligen ändrats, finner förvaltningsrätten att inget annat kommit fram än att anbudsfristen och förlängningen av denna medfört att anbudsgivarna getts skälig tid att inkomma med konkurrenskraftiga anbud.

Fortifikationsverket har även efter tidpunkten för sista dag för anbudslämnande i upphandlingen och inför ett planerat verifieringsmöte lämnat ytterligare uppgifter om kravet avseende väderskydd. I e-post den 28 juni 2018 har Fortifikationsverket angett att myndigheten bl.a. anser att 30 procent väderskydd ska beaktas i anbudet för att säkerställa att arbete på denna yta kan utföras för det fall vädret inte tillåter annat. Med hänsyn till förtydligandets formulering och att det lämnats inför förhandlingsmötet anser förvaltningsrätten att förtydligandet får anses utgöra en uppskattning från Fortifikationsverkets sida beträffande omfattningen av väderskyddet till stöd för anbudsgivarnas kostnadsberäkning i denna del. Något krav på att väderskyddet ska inneha viss omfattning kan således inte ha tillförts, utan respektive anbudsgivare har alltså, utifrån i upphandlingen given information, haft att beräkna storleken och kostnaden för nödvändigt väderskydd. Sammantaget anser förvaltningsrätten att förtydligandet den 28 juni 2018 inte heller utgör en otillåten ändring av förfrågningsunderlaget.

I anslutning till bedömningen ovan bör även framhållas att Bolaget genom sitt anbud i upphandlingen bedömts uppfylla ställda obligatoriska krav samt blivit föremål för slutlig anbudsvärdering. Den skada som kan komma

ifråga måste således röra huruvida Bolagets förmåga att konkurrera om kontraktet med beaktande av erbjudet pris kan ha försämrats genom att förtydligandena i fråga skett två dagar före sista dag för anbudslämnande respektive vid en tidpunkt efter anbudstidens utgång, och inte i form av en ny annonserad upphandling. Förvaltningsrätten konstaterar att upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande. I målet är det upplyst att ett förhandlingsmöte ägde rum med Bolaget den 3 juli 2018, varvid Bolagets gavs tillfälle att bl.a. justera sitt anbudspris. Såvitt har kommit fram i målet hade Bolaget beaktat kostnad för väderskydd i sitt anbud och avstod därför möjligheten att revidera sitt anbudspris. Bolaget har inte heller på annat sätt under upphandlingsprocessen framfört att tillkommande information rörande krävt väderskydd medfört svårigheter att i tid arbeta fram ett konkurrenskraftigt anbud. Med beaktande av det angivna finner förvaltningsrätten att Bolaget inte heller på ett konkret sätt har förmått att visa att det har lidit eller kan komma lida skada av Fortifikationsverkets förtydliganden avseende väderskyddet som lämnades den 4 och 28 juni 2018 (jfr HFD 2013 ref. 53).

Bolaget har även gjort gällande att Fortifikationsverket har överträtt likabehandlingsprincipen genom att inte förhandla med samtliga kvalificerade anbudsgivare i upphandlingen. Fortifikationsverket har invänt bl.a. att förfaringssättet att inleda förhandlingar med ett begränsat antal av de kvalificerade anbudsgivarna är förenligt med LUFS.

Varken i LUFS, dess förarbeten eller praxis kan utläsas något krav på att förhandling måste ske med samtliga kvalificerade anbudsgivare när ett förenklat förfarande med möjlighet till förhandling tillämpas. Urvalet av vilka anbudsgivare som den upphandlande myndigheten väljer att inleda förhandling med måste dock enligt förvaltningsrätten ske på objektiva grunder och vara förenligt med de grundläggande principerna, särskilt principerna om likabehandling och transparens. I aktuellt fall kallades Bolaget till verifie-

ringsmöte och medgavs vid detta tillfälle möjlighet att justera sitt anbudspris. Den omständigheten att Fortifikationsverket inte kallade samtliga kvalificerade anbudsgivare i upphandlingen till ett förhandlingsmöte och därigenom även delgav ytterligare upplysningar endast till den begränsade kretsen av inbjudna leverantörer medför därför enligt förvaltningsrätten inte att Bolaget individuellt kan anses ha lidit eller riskerat att lida enligt 16 kap. 6 § LUFS till följd av framförd invändning i denna del. Det saknas därmed grund för ingripande mot upphandlingen utifrån vad Bolaget har åberopat i detta hänseende.

Sammantaget finner förvaltningsrätten att det inte föreligger skäl för ingripande mot upphandlingen enligt 16 kap. 6 § LUFS utifrån vad Bolaget har anfört. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Tomas Kjellgren
Rådman

Föredragande har varit Robert Larsson.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.